

Presentatie RdK aan het Bestuurscollege van Curaçao

woensdag 7 juli 2010

REFINERIA DI KORSOU N.V.

VanEps Kunneman VanDoorne

Opdracht Bestuurscollege aan RdK:

Verricht onderzoek naar mogelijkheden om de Koninklijke Shell Groep aansprakelijk te stellen voor de door haar veroorzaakte vervuiling (inclusief gezondheidsschade) gedurende de operatie van de raffinaderij op Curaçao tot en met 1985.

RdK heeft:

- Informatie verzameld (feitenonderzoek);
- Oriënterend technisch onderzoek verricht;
- Juridisch onderzoek verricht;
- Oriënterend medisch onderzoek verricht.

Belangrijke fase in het vooronderzoek:

RdK heeft onder leiding van Gedeputeerde Humphrey Davelaar in april 2010 een werkbezoek aan Nederland gebracht. Er is gesproken met vele voor deze zaak relevante deskundigen zoals economen, advocaten, milieuschade-experts en politici.

Conclusies van het vooronderzoek:

- Er zijn reële mogelijkheden om de Koninklijke Shell Groep voor de door haar op Curaçao veroorzaakte milieu- en gezondheidsschade aansprakelijk te stellen,
- maar dit is geen gemakkelijke zaak.

Shell heeft vrijwel onbeperkte middelen om zich te verdedigen

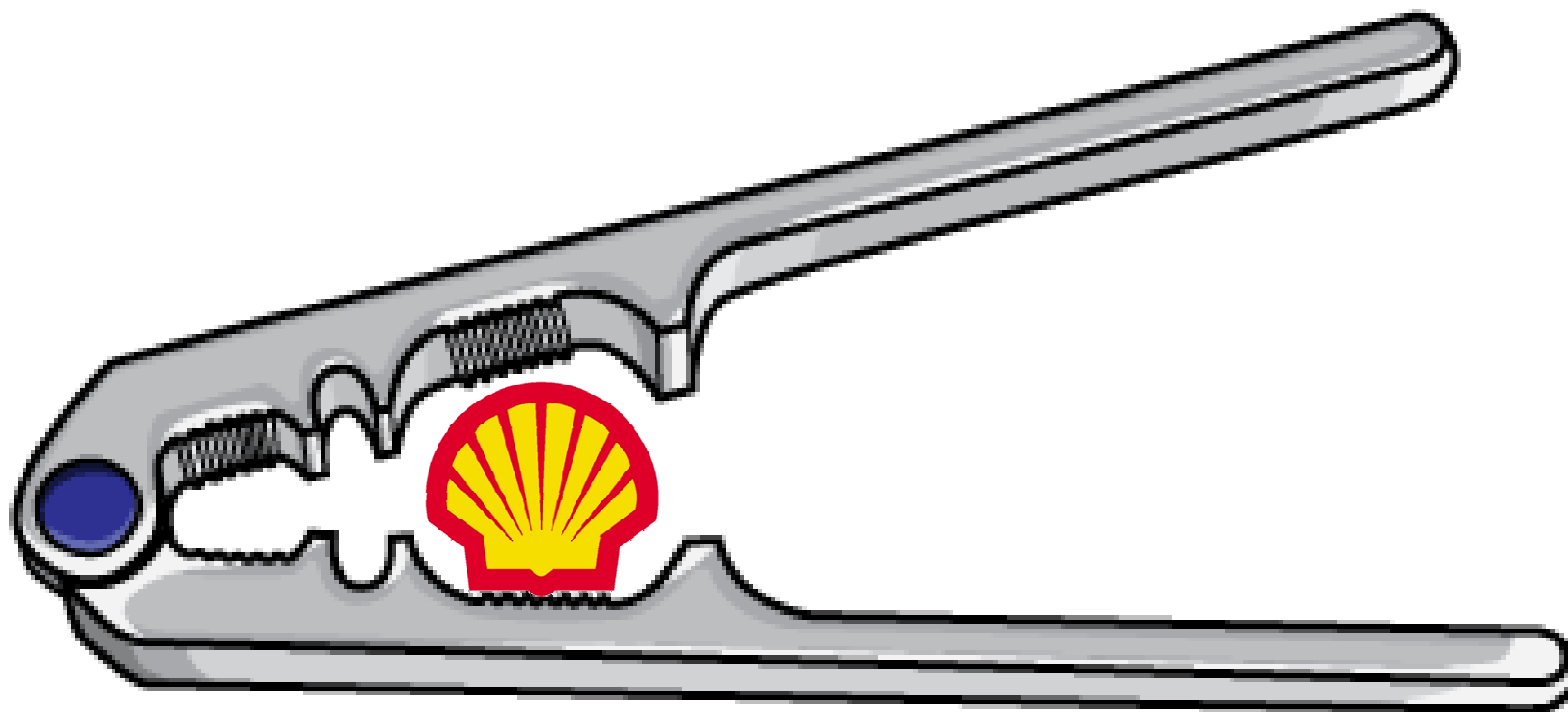
Enkele hindernissen:

- De vervuiling heeft vele jaren geleden plaatsgevonden;
- Het Eilandgebied was zich bij de aankoop van de vervuiling bewust;
- Mede daarom is voor de raffinaderij slechts een gulden betaald;
- Na het vertrek van Shell heeft PDVSA de vervuiling gecontinueerd;

Shell is dus een moeilijke noot om te kraken

Laatste en misschien belangrijkste hindernis:

- Het verkoopcontract uit 1985 zit zeer goed dichtgetimmerd. Er zijn juridische breekijzers en bijlen nodig om het open te breken.

Welke juridische sloten moeten worden opengebroken?

- Exoneratieclausules
- Vrijwaringen
- Verjaringstermijnen

Wat zijn de mogelijke feitelijke breekijzers?

De economische waarde van de raffinaderij was in 1985 waarschijnlijk negatief. De waarde bedroeg in 1985 niet ANG 1, maar minus ANG 100-500 miljoen of nog (veel) minder (mogelijk minus ANG 1 tot 1,5 miljard);

Wat zijn de mogelijke feitelijke breekijzers (cont.)?

Shell beschikte in 1985 mogelijk over informatie die voor het Eilandgebied cruciaal was, maar die Shell niet (voldoende) met het Eilandgebied heeft gedeeld.

Wat zijn de mogelijke feitelijke breekijzers (cont.)?

Anno 2010 wordt van internationale bedrijven een grotere “corporate responsibility” verwacht dan anno 1985, ook ten aanzien van handelingen uit het verleden

Wat zijn de mogelijke feitelijke breekijzers (cont.)?

In de periode van onderhandeling (1985) stonden de Nederlands-Antilliaanse en Curaçaose overheden onder grote druk van zowel Shell als Nederland; er moest en zou een snelle oplossing komen. Deze was niet primair in het belang van Curaçao.

Wat zijn de mogelijke juridische gevolgen daarvan?

- Op grond van verzwijging van essentiële informatie door Shell en gezien de onevenwichtigheid van het contract, kan het Gerecht besluiten heen te stappen over de verjaringstermijnen, exoneraties en vrijwaringen;
- In dat geval kan het contract worden vernietigd en/of Shell schadeplichtig worden.

Wat is de beste aanpak?

RdK adviseert het BC een drie-stappenplan:

1. Verder onderzoek naar de feiten: diepte-interviews met betrokkenen bij de onderhandelingen in 1985, nader economisch onderzoek, nader technisch onderzoek naar vervuiling en gezondheidsschade;

2. Het indienen van een verzoek tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor bij het Gerecht in Willemstad en in Den Haag;

3. Pas na afsluiting van voorlopig
getuigenverhoor beslissing nemen over (verder)
procederen

Two magic tricks

REFINERIA DI KORSOU N.V.

VanEps Kunneman VanDoorne

Geleidelijk toenemende druk...

REFINERIA DI KORSOU N.V.

VanEps Kunneman VanDoorne

... door een combinatie van:

een voorlopig getuigenverhoor

en

zorgvuldig gedoseerde publiciteit

Waar zit de magic?

Magic factor I:

Tegen beperkte kosten veel informatie:
een voorlopig getuigenverhoor geeft de
mogelijkheid om relatief goedkoop heel veel
feiten (onder ede) boven water te krijgen.

Magic factor II:

Een voorlopig getuigenverhoor geeft de mogelijkheid om op subtiele wijze voor Shell onplezierige publiciteit te genereren.

The New York Times

De Telegraaf

Resultaat:

Het Eilandgebied oefent met de door RdK voorgestelde strategie geleidelijk meer druk op Shell uit om ofwel minnelijk (na onderhandeling) ofwel rechtens tot betaling van schadevergoeding te komen. Van stap tot stap wordt bekeken of doorgaan zinvol is. Hierdoor kunnen de kansen op succes steeds beter worden ingeschat en blijven de (toch al hoge) kosten onder controle.

Conclusie

Het door het Eilandgebied gevraagde onderzoek leidt tot de slotsom dat er reële mogelijkheden zijn om de Koninklijke Shell Groep voor de door haar op Curaçao veroorzaakte milieu- en gezondheidsschade aansprakelijk te stellen, maar dit is geen gemakkelijke zaak.

RdK vraagt goedkeuring van een drie-stappenplan:

1. Verder feitenonderzoek (o.a. diepte-interviews)
2. Voorlopig getuigenverhoor
3. Pas daarna beslissing over procederen

REFINERIA DI KORSOU^{N.V.}

VanEps Kunneman VanDoorne